

CLD

Toetsreglement & Bevorderingsnormen Onderbouw

2025-2026

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	2
2. Algemeen	3
3. Procedures tijdens toetsweken	3
3.1 Afwezigheid en te laat komen tijdens toetsweken	3
3.2 Materiaal en papier	4
3.3 Gedragsregels tijdens toetsweken	4
3.4 Toezicht tijdens een toetsweek	4
4. Beoordeling	5
5. Herkansingsregeling voor klas 1	6
6. Fraude of storend gedrag tijdens toetsweken	6
7. Bijzondere omstandigheden	6
8. Bevorderingsnormen onderbouw	7
8.1 De uitleg van enkele begrippen	7
8.2 Visie waarop de normen voor de brugperiode (klas 1&2) zijn gebaseerd	9
8.3 Normen voor de overgang van klas 1 naar klas 2	10
8.4 Normen voor de overgang van klas 1 Technasium naar klas 2	12
8.5 Normen voor de overgang van klas 2 HAVO naar klas 3	14
8.6 Normen voor de overgang van klas 2 HAVO Technasium naar klas 3	16
8.7 Normen voor de overgang van klas 2 VWO naar klas 3	17
8.8 Normen voor de overgang van klas 2 VWO Technasium naar klas 3	19
8.9 Normen voor de overgang van klas 3 HAVO naar klas 4	21
8.10 Normen voor de overgang van klas 3 HAVO Technasium naar klas 4	23
8.11 Normen voor de overgang van klas 3 GYMNASIUM naar klas 4	25
8.12 Normen voor de overgang van klas 3 ATHENEUM naar klas 4	27
8.13 Normen voor de overgang van klas 3 ATHENEUM Technasium naar klas 4	29

1. Voorwoord

Aan de leerlingen van de onderbouw,

Dit boekje is in de eerste plaats gericht aan leerlingen en in de tweede plaats aan hun ouder(s) en/of verzorger(s). De bedoeling van dit boekje is dat de verschillende belanghebbenden duidelijkheid hebben over wat rechten en plichten zijn ten aanzien van de toetsen en de toetsweken. Veel van onderstaande tekst staat formeel geformuleerd. Voor een onderbouwleerling is dit soms moeilijk leesbaar. Daarom hebben we ervoor gekozen om een samenvatting te maken voor leerlingen en ouders. Ook bespreken wij dit boekje tijdens de mentorlessen.

In het eerste gedeelte van dit boekje vind je het toetsreglement van het CLD. Dat is een erg belangrijk onderdeel, want daarin staan alle bepalingen die in de onderbouw voor jou van toepassing zijn. Je krijgt uitleg over het reglement, maar vergeet het daarna niet. Je kunt namelijk in het reglement, naast alle plichten, ook zien welke rechten je hebt. Dit toetsreglement kun je altijd digitaal terugvinden op de website van school en op de ELO. Op de ELO kun je altijd de meest actuele versie vinden met eventuele errata¹ die we gedurende het cursusjaar publiceren.

Het tweede gedeelte van dit boekje bestaat uit de bevorderingsnormen. Hierin staat duidelijk waaraan je moet voldoen om over te kunnen naar het volgende jaar en aan welke eisen je moet voldoen om bepaalde vakken te kunnen volgen.

Op de website van het Christelijk Lyceum Delft vind je ook het Programma voor Toetsing Onderbouw (PTO). In een PTO schrijven alle docenten op welke onderdelen van hun vak meetellen voor het rapportcijfer. Bovendien staat in het PTO vermeld wanneer de toetsing plaatsvindt en voor welk deel het meetelt in je totale overgangscijfer. We hebben ervoor gekozen om de weging uit te drukken in procenten.

In het PTO worden nogal wat afkortingen gebruikt die voor de leerlingen nieuw zijn en die belangrijk voor je zullen worden.

TO	=	toets
TT	=	tussentijdse toets
M	=	mondelinge toets
S	=	schriftelijke toets
PO	=	praktische opdracht

Toetscode = eerste cijfer = jaarlaag, tweede cijfer = periode in het jaar.

In het eerste leerjaar en het eerste deel van het tweede leerjaar kan je nog te maken krijgen met toetsen tussen de toetsweken door (TT).

De docenten en de leerlingen moeten zich precies aan het PTO houden.

Eventuele wijzigingen kunnen alleen via de teamleider aangevraagd worden. De data van inleveren staan vast: daaraan valt niets te veranderen.

Veel succes en plezier in het komende jaar.

Dhr. Y. (Yuri) J. Oostvriesland, Teamleider brugklas

Mevr. S. (Sandra) Biesheuvel, Teamleider klas 2

Dhr. M. (Matthijs) Verbaan, Teamleider klas 3

¹ Correcties of fouten die hersteld zijn.

2. Algemeen

- 2.1.1 Het PTO is te raadplegen via de website van het Christelijk Lyceum Delft.
- 2.1.2 De regels van het toetsreglement zijn vastgesteld door het bevoegd gezag. Het toetsreglement bevat regelgeving met betrekking tot de organisatie van de verschillende toetsweken en de gang van zaken tijdens het afnemen van toetsen.
- 2.1.3 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de teamleider, waar nodig na overleg met betrokkenen.

3. Procedures tijdens toetsweken

3.1 Afwezigheid en te laat komen tijdens toetsweken

- 3.1.1 Je bent verplicht tijdens toetsen aanwezig te zijn. Alleen bij ziekte of andere zwaarwegende redenen kan de teamleider je toestaan een of meer toetsen te verzuimen. Medische afspraken of afspraken bij bijvoorbeeld een orthodontist worden niet als zwaarwegende redenen aangemerkt.
- 3.1.2 Wanneer je door een aantoonbare ziekte of andere zwaarwegende reden **plotseling** niet aan een toets kunt deelnemen, moet een van je ouder(s)/verzorger(s) dat **vóór 08.00 uur** op de afnamedag telefonisch melden bij de receptie.
- 3.1.3 Als er bijzondere persoonlijke omstandigheden zijn waardoor je niet kunt deelnemen aan toetsen, neemt een van je ouder(s)/verzorger(s) zo spoedig mogelijk, maar minimaal een week van tevoren contact op met de teamleider om daarover te overleggen.
- 3.1.4 Bij terugkeer tijdens een toetsweek moeten je ouders(s)/verzorger(s) je eerdere afwezigheid schriftelijk bevestigen.
- 3.1.5 Als je om geldige redenen niet aan een toets kunt (of hebt kunnen) deelnemen, moet je de toets zo snel mogelijk inhalen. Je neemt daarvoor contact op met een van de teamassistenten. De teamassistent beslist in overleg met de teamleider. Dit is gebonden aan regels, zie daarvoor hoofdstuk 5.
- 3.1.6 Een eenmaal gemaakt werk kan achteraf niet meer vanwege ziekte of andere persoonlijke omstandigheden ongeldig worden verklaard. Indien er zwaarwegende redenen zijn om dit wel te doen, dienen deze binnen 24 uur schriftelijk aan de teamleider te worden medegedeeld. De teamleider beslist hierover.
- 3.1.7 Als je zonder geldige redenen afwezig bent (geweest) bij een toets, bijvoorbeeld doordat je je hebt verslapen, is hoofdstuk 6, 'Fraude of storend gedrag tijdens toetsweken', van toepassing.
- 3.1.8 Als je te laat komt bij een toets, meld je je bij de teamassistenten. Zij bepalen of je in het toetslokaal wordt toegelaten. Je krijgt een briefje mee waarop staat of je wel of niet mag worden toegelaten in het toetslokaal. Je mag dus na aanvangstijd niet meer zelf naar het lokaal toe gaan zonder briefje.

3.2 Materiaal en papier

- 3.2.1 Jassen en tassen moeten in je kluis/buiten het lokaal. Mobiele telefoons, tablets, smartwatches e.d. zijn niet toegestaan, deze moeten in de kluis of thuis.
- 3.2.2 Je moet het werk met een zwarte of blauwe pen maken. Met potlood schrijven is niet toegestaan. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen en grafieken.
- 3.2.3 Je vermeldt je klas, het vak, je toets en je naam op elk papier. Zet altijd de afkorting van de docent op de voorkant en het aantal bladen dat je inlevert.
- 3.2.4 Je mag alleen hulpmiddelen gebruiken als dit door de docent aangegeven is. De docent heeft dit dan voor de surveillant op de toetsenvelop gezet.
- 3.2.5 Je neemt tijdens de toets een boek mee voor wanneer je klaar bent met de toets. Het is niet toegestaan om boeken of ander materiaal voor een volgende toets mee te nemen/te gebruiken.

3.3 Gedragsregels tijdens toetsweken

- 3.3.1 Tijdens een toetsweek ben je minimaal 5 minuten voor de aanvang van een toets aanwezig bij het lokaal.
- 3.3.2 Als je te laat bent, mag je alleen naar binnen als de teamassistent toestemming heeft gegeven. Je levert de gemaakte toets in op het tijdstip dat ook voor andere leerlingen geldt.
- 3.3.3 Mochten zich omstandigheden voordoen die geconcentreerd werken bemoeilijken, dan moet je een van de surveillanten direct inlichten. De school kan dan passende maatregelen treffen.
- 3.3.4 Toetsopgaven mag je niet meenemen buiten het lokaal.
- 3.3.5 Door deelname aan een toets geef je te kennen op de hoogte te zijn van en in te stemmen met de strekking van dit toetsreglement.

3.4 Toezicht tijdens een toetsweek

- 3.4.1 Tijdens de toets mogen de toezichthouders geen enkele inhoudelijke mededeling of inlichting over het werk verstrekken. Mocht er een fout of onduidelijkheid in de toets staan, dan moeten de leerlingen dit op het toetsblad vermelden. De vakdocent neemt dit mee in zijn/haar beoordeling.
- 3.4.2 Tijdens het uitdelen van de opgaven en tijdens de toets moet er absolute rust heersen in het lokaal.
- 3.4.3 Zonder toestemming van een surveillant mag je gedurende de toets niet uit het lokaal.
- 3.4.4 Tijdens een toets is het niet toegestaan om naar het toilet te gaan, tenzij hierover speciale afspraken zijn gemaakt met de teamleider of ondersteuningscoördinator. Mocht een leerling naar het toilet moeten, mag dit tussen de toetsen door.
- 3.4.5 Als je tijdens een toets onwel wordt, dan kun je onder begeleiding het lokaal verlaten. In overleg met jou beoordeelt de teamassistent of je na enige tijd de toets kunt hervatten.

- 3.4.6 Als je eerder klaar bent met je toets, dan blijf je zitten totdat het toetsuur voorbij is. Je neemt een lees- of puzzelboek mee om je tijd nuttig te besteden.
- 3.4.7 Je mag het toetslokaal pas verlaten als de surveillant het gemaakte werk van iedereen heeft.
- 3.4.8 De surveillant mag passende maatregelen treffen als je je tijdens een toets niet gedraagt zoals redelijkerwijs van je verwacht mag worden. De leerlingcoördinator (of teamleider) beslist welke sancties hij/zij toepast. Voor de mogelijke sancties zie hoofdstuk 6.

4. Beoordeling

- 4.1 Aan de hand van een eindcijfer beoordelen vakdocenten jouw kennis, inzicht en vaardigheden. Daarbij gebruiken zij een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10, met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
- 4.2 Bij een onderdeel dat de docent schriftelijk afneemt, stelt hij het cijfer vast op basis van een van tevoren opgesteld correctievoorschrift.
- 4.3 In het PTO staat per vak vermeld voor welk deel een toets of praktische opdracht meetelt. Er kunnen maximaal drie toetsen per dag opgegeven worden.
- 4.4 De school stelt de toetsperioden voor toetsen per jaar vast.
- 4.5 Alle toetsen genoemd in het PTO tellen mee voor het overgangsrapport.
- 4.6 De docenten bepalen in overleg met de sectie het onderwerp van de toetsen.
- 4.7 Elke sectie beoordeelt zelf de schriftelijke en/of mondelinge toetsen.
- 4.8 De docenten stellen de beoordelingscriteria en/of het beoordelingsmodel van de schriftelijke of mondelinge toetsen op na overleg met de sectie.
- 4.9 Bij een praktische opdracht en een opdracht uit de handelingsdelen deelt de docent je vooraf mee wat de beoordelingscriteria zijn, wanneer de deadline is en wat de consequenties zijn bij het overschrijden van de deadline.
- 4.10 De docent deelt je het cijfer van iedere toets zo spoedig mogelijk mee, maar uiterlijk op de in SomToday gepubliceerde deadline. Som staat gedurende de periode van nakijken dicht.
- 4.11 Je hebt het recht het gemaakte werk in te zien. De docent evalueert de toets altijd met de klas. De toets blijft op school.
- 4.12 De vakdocent zet de resultaten van de toetsen in de toetsweek in SomToday. De docent doet dit in ieder geval binnen 10 werkdagen na afloop van de toetsweek.
- 4.13 Je moet bewegingsonderwijs 'naar behoren' afsluiten. Een vak is 'naar behoren' afgesloten als de eindbeoordeling door de docent voldoende is. Als aan het einde van het schooljaar het vak niet op een voldoende staat, kom je automatisch in de bespreekmarge.
- 4.14 Als je het met de beoordeling van een toets(onderdeel) oneens bent, neem je altijd eerst contact op met de docent.

5. Herkansingsregeling voor klas 1

- 5.1 Na toetsweek 1 mag één toets, bij een resultaat lager dan 6,0, worden herkanst.
- 5.2 Een leerling kan zich voor de herkansing alleen inschrijven op de ELO. Van tevoren wordt bekend gemaakt wanneer de inschrijving start en wanneer de deadline is. Je bent zelf verantwoordelijk voor het controleren of je inschrijving is gelukt.
- 5.3 De herkansing vindt plaats op een centraal moment.
- 5.4 Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en de eerder afgelegde toets geldt als definitief cijfer.
- 5.5 Als je tijdens de herkansing afwezig bent, heb je geen mogelijkheid om alsnog te herkansen.
- 5.6 Luistertoetsen, practica en praktische opdrachten mogen niet worden herkanst, tenzij anders door de docent is bepaald.

6. Fraude of storend gedrag tijdens toetsweken

- 6.1 Als je je ten aanzien van enig deel van een toets aan fraude of storend gedrag schuldig maakt of hebt gemaakt, zal de surveillant of de docent maatregelen nemen. Hij/zij heeft daarna altijd contact met de teamleider.
- 6.2 De maatregelen bedoeld in het eerste lid die de teamleider/leerlingcoördinator al dan niet in combinatie met elkaar kan nemen, zijn:
 - Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets, zonder herkansingsmogelijkheid;
 - Het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan een of meer toetsen in de toetsweek;
 - Het ongeldig verklaren van een of meer toetsen.
- 6.3 Voordat de teamleider/leerlingcoördinator een beslissing neemt over zo'n onregelmatigheid, heeft hij met jou een gesprek.

7. Bijzondere omstandigheden

- 7.1 In situaties waarin dit reglement niet voorziet, beslist de teamleider. De teamleider deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan jou en de betrokken docenten.
- 7.2 Er zijn leerlingen met bijzondere omstandigheden. Alleen de ondersteuningscoördinator en de remedial teacher kunnen naar aanleiding van het SOP (het schoolondersteuningsprofiel) bepaalde faciliteiten aan leerlingen toewijzen.
- 7.3 Als je op de een of andere manier (tijdelijk) beperkt bent, kan de teamleider toestaan dat je de toets geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan je mogelijkheden. In dat geval bepaalt de teamleider hoe je de toets zal afleggen.

8. Bevorderingsnormen onderbouw

Dit hoofdstuk is als volgt ingedeeld:

8.1 uitleg van enkele begrippen

8.2 achterliggende visie, waarop de normen voor de brugperiode (klas 1&2) zijn gebaseerd

8.3 richtlijnen voor bevordering (de overgangsnormen), cijfernormen en criteria voor bespreking

8.1 De uitleg van enkele begrippen

Beoordelingskenmerken

De leerlingen krijgen naast de cijfers ook een beoordeling voor gedrag, werkhouding en inzicht. De beoordelingskenmerken worden online inzichtelijk gemaakt.

De leerlingen kunnen de volgende scores krijgen voor de verschillende beoordelingskenmerken:

-	+/-	+	++
---	-----	---	----

Waarbij de - staat voor 'onvoldoende', de +/- staat voor 'er is ruimte voor verbetering', de + de norm is, en de ++ staat voor een leerling die 'excellent' functioneert op dat gebied.

Definities van de 3 beoordelingskenmerken:

Gedrag: Hoe gaan de leerlingen om met elkaar, en met de docent? Denk aan:

- respect voor elkaar
- respecteren van elkaars spullen
- reflectie op eigen gedrag

Werkhouding: Wil de leerling zich inspannen om te leren? Dit is bijvoorbeeld te zien aan:

- meedoen in de les
- huiswerk in orde
- spullen in orde

Inzicht: de mate waarin de leerling scoort op IT-vragen in toetsen en/of bij IT-vragen in de les. Dit kan dus zowel op het product als op het proces.

INTEGREREN (I): hierbij gaat het om het koppelen van nieuwe kennis aan bestaande kennis. Er is meestal sprake van het combineren van denkstappen.

TOEPASSEN (T): hierbij wordt de leerling, naast het leggen van verbanden, ook gevraagd om iets toe te voegen. De denkstappen worden niet (volledig) gegeven. Dit vraagt om een creatief denkproces. Bij toepassingsvragen moet de leerling eerder verworven kennis en inzichten in een nieuwe situatie gebruiken om een probleem op te kunnen lossen.

Bevorderingsvergadering

Op de bevorderingsvergadering wordt uitgegaan van de cijfers die de docent bepaald heeft aan de hand van de behaalde cijfers voor de toetsen die (evenals het gewicht van de toetsen) in het PTO vermeld staan. De docentenvergadering stelt de cijfers vast en beslist gezamenlijk over de overgang. Er kunnen omstandigheden zijn waaronder van de bevorderingsnormen kan worden afgeweken.

Doubleren

Een leerling mag één keer doubleren binnen zijn of haar gehele loopbaan op het CLD. Als een leerling een tweede keer doubleert, moet hij of zij een andere school kiezen. De directeur kan in bijzondere gevallen een uitzondering maken op deze regel. Afstroom naar een lager niveau (bijvoorbeeld van 2 havo naar 3 mavo) geldt niet als doubleren.

Prognose

In klas 1, 2 en 3 geeft de docentenvergadering bij het derde rapport een prognose. Met deze prognose willen wij aangeven welke verwachtingen wij hebben wat betreft de opleiding en het niveau van de leerling voor het volgende leerjaar. Pas bij het eindrapport zal de docentenvergadering een definitieve uitspraak doen. Overigens gaan wij ervan uit dat vrijwel alle leerlingen na het tweede leerjaar het onderwijs volgen op het juiste niveau.

Docenten in klas 3 geven na toetsweek 3 ook een advies voor hun vak aan de leerlingen met (+, ±, -, --), dit i.v.m. de profielkeuze voor klas 4.

Projecten

We vinden het als school belangrijk dat leerlingen regelmatig werken in projecten. Dat heeft een aantal voordelen:

1. Leerlingen leren algemene studievoordigheden zoals samenwerken en plannen.
2. Leerlingen zijn bezig met maatschappelijke problemen en maken op andere manieren dan in de vakles kennis met deze problemen.
3. Leerlingen doen vaak zelf onderzoek en moeten zelf initiatieven nemen om bepaalde opdrachten te voltooien.
4. Leerlingen zijn vakoverstijgend bezig.

De leerlingen krijgen voor elk project na voltooiing een beoordeling. Deze beoordeling wordt vermeld op de rapporten. De projectbeoordeling telt niet mee met het puntentotaal van de vakken, maar wordt beschouwd als een van de indicatoren bij de besprekingsmarges in klas 1, 2 en 3.

Rapportcijfers

- Op onze school werken we in de onderbouw met 5 rapportperiodes.
- De leerlingen krijgen twee maal per jaar een fysiek rapport: na toetsweek 3 (prognose) en toetsweek 5 (eindrapport).
- Cijfers zijn in te zien in SomToday.
- Bij iedere rapportperiode staat het gemiddelde cijfer van al de tot dan toe behaalde resultaten vermeld, afgerond op 1 decimaal (voortschrijdend gemiddelde). Op het eindrapport staat ook het afgeronde eindcijfer.

Toetsen

Er bestaan veel vormen om kennis en vaardigheden te toetsen. Dat is per vak heel verschillend. Veel voorkomende manieren zijn:

- **Toetsen:** werken over een grotere hoeveelheid leerstof. Deze staan in het PTO.
- **Tussentoetsen:** In klas 1 en halverwege klas 2 zijn er tussentoetsen. Dit zijn toetsen buiten de toetsweken om. Deze toetsen staan in het PTO.
- **Praktische opdrachten:** proeven, werkstukken, practica etc. Hierbij is het belangrijk dat de leerlingen deze proeven daadwerkelijk doen en hun werkstukken tijdig inleveren. Ook de praktische opdrachten staan in het PTO.

Met de docenten is afgesproken dat ze een planner maken die terug te vinden is op de ELO. Hier kunnen geen rechten aan ontleend worden. Wij verwachten van onze leerlingen dat ze zelf hun Plenda (agenda) bijhouden.

8.2 Visie waarop de normen voor de brugperiode (klas 1&2) zijn gebaseerd

Op onze school werken we met een tweejarige brugperiode. Deze brugperiode gebruiken we voor de determinatie, d.w.z. aan het einde van deze twee jaar moet duidelijk zijn op welk niveau (havo, atheneum of gymnasium) de leerling naar verwachting examen zal kunnen doen.

De overgang van het ene naar het volgende leerjaar is een belangrijk punt in het determinatieproces. Hier wordt voor alle leerlingen bepaald of ze ervoor in aanmerking komen om van niveau te veranderen. De hiervoor gebruikte normen worden in 8.3 beschreven.

Hieronder staat een aantal uitgangspunten die voortvloeien uit onze visie op onderwijs. Deze uitgangspunten vormen de basis voor de vaststelling van onze overgangsnormen.

- **Alle vakken tellen even zwaar mee voor de bevordering.** Cijfers voor wiskunde, Engels of geschiedenis wegen niet zwaarder dan cijfers voor tekenen, muziek of biologie.
- **Een gemiddelde van (ongeveer - bespreekmarge) 7,5** is vereist om in aanmerking te komen voor opstroom.
- **Een gemiddelde van (ongeveer- bespreekmarge) 6,5 of hoger** is normaal voor doorstroming op hetzelfde niveau.
- **Een gemiddelde van 6,4 of lager** betekent dat de leerling risico loopt op afstroom naar een lager niveau. Het is te verwachten dat elk kind door goed mee te doen zonder veel moeite bij een aantal vakken een 7 of hoger zal scoren. Leerlingen die gemiddeld lager dan 6,5 staan, zullen naar verwachting ook voor meerdere vakken op het rapport een onvoldoende staan.
- Naarmate de leerjaren vorderen wordt “inzicht” belangrijker.
Docenten in de onderbouw werken met een groot aantal toetsen waar **OBIT** (Onthouden / Begrijpen / Integreren / Toepassen) ingezet wordt.
Leerlingen, die goed scoren op de IT-vragen (Integreren / Toepassen), laten daarmee zien dat zij “inzicht” hebben voor het betreffende vak.
Bij bespreking speelt het kenmerk “inzicht” een belangrijke rol bij het inschatten van het juiste onderwijsniveau voor de leerling.

8.3 Normen voor de overgang van klas 1 naar klas 2

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die het hoogste niveau aangeeft waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

1. De som van de rapportcijfers

Van de som wordt bij de beslissing als volgt gebruik gemaakt:

bevordering vanuit de 1 ^e klas		
G1	som ≥ 84 en Latijn ≥ 6	bevordering G2
	som ≥ 84 en Latijn < 6	bespreekmarge G2 of A2
	som ≤ 83	bespreekmarge G2, A2, H2
V1	som ≥ 78	bevordering A2 of G2*
	som ≤ 77	bespreekmarge H2 of A2
HV1	som ≥ 90	bevordering A2 of G2*
	$84 \leq \text{som} \leq 89$	bespreekmarge H2, HA2 of A2
	$78 \leq \text{som} \leq 83$	bevordering H2
	som ≤ 77	bespreekmarge M2 of H2

De som is gebaseerd op 13 vakken in G1 en GT1

De som is gebaseerd op 12 vakken in V1

De som is gebaseerd op 12 vakken in HV1

Opmerkingen

Bij 2 of meer tekorten wordt gehandeld alsof de som ≤ 77 in de HV-klas en de V-klas of ≤ 83 in de G-klas.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de bespreekmarge voor afstroom.

Doubleren is alleen een optie als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling een goede kans heeft om de opleiding daarna succesvol af te ronden. Indien een leerling tweemaal doubleert in dezelfde jaarlaag kan de directeur een bindend advies geven over het vervolg.

2. Bespreekmarge

Binnen de aangegeven bespreekmarge wordt beslist op grond van de volgende 6

indicatoren.

I de hoeveelheid - ; +/-; +; ++ voor inzicht

Binnen de bespreekmarge wordt gewogen op grond van de beoordeling van inzicht waarbij - staat voor “onvoldoende”, de +/- staat voor “er is ruimte voor verbetering”, de + de norm is en de ++ staat voor een leerling die “excellent” functioneert op dat gebied.

II uitslagen van onafhankelijke toetsen zoals CITO Volgsysteem VO (afgenomen in klas 1) of NIO (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau).

III afronding van de cijfers voor de eindlijst

Wanneer een leerling in de bespreekmarge terecht komt, kijken wij of de leerling voordeel of nadeel van de afronding van de cijfers voor de eindlijst heeft ondervonden. Als dit het geval is, zal dit worden meegewogen bij de bespreking.

IV advies mentor

Factoren die een rol kunnen spelen:

1. persoonlijke omstandigheden van de leerling (bijv. ziekte, gezinsomstandigheden).
2. gegevens over motivatie, faalangst, welbevinden, dyslexie, etc.
3. gedrag, werkhouding, huiswerk, etc.

V projectbeoordeling

VI Aanvullende regelingen gymnasium*

1. Voor HV1 en V1 leerlingen is een instroomprogramma gymnasium mogelijk. De eisen om deel te mogen nemen aan dit programma staan in onderstaande tabel.
2. Deelname aan het instroomprogramma garandeert niet dat de leerling bevorderd wordt naar G2. Daarvoor moet in ieder geval aan alle eisen die eerder zijn vermeld worden voldaan.

Eisen deelname Instroomprogramma Latijn voor HV1 en V1 leerlingen		
HV klas	Som ≥ 90 ; som Ne, En, Fa > 21 ; inzicht en werkhouding minimaal + voor alle vakken	Mentor licht ouders in over wel/geen deelname
V klas	Som ≥ 90 ; inzicht en werkhouding minimaal + voor alle vakken	Mentor licht ouders in over wel/geen deelname

De beslissing van de vergadering is bindend.

8.4 Normen voor de overgang van klas 1 Technasium naar klas 2

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

1. De som van de rapportcijfers

Van de som wordt bij de beslissing als volgt gebruik gemaakt:

bevordering vanuit de 1 ^e klas technasium		
GT1	som ≥ 84 en Latijn ≥ 6	bevordering GT2 / G2 / AT2 / A2
	som ≥ 84 en Latijn < 6	bespreekmarge GT2 / G2 / AT2 / A2
	som ≤ 83	bespreekmarge GT2 / G2 / AT2 / A2 / HT2 / H2
VT1	som ≥ 78	bevordering AT2 of A2*
	som ≤ 77	bespreekmarge H2, HT2, A2 of AT2
HVT1	som ≥ 90	bevordering AT2 of A2*
	$84 \leq \text{som} \leq 89$	bespreekmarge HT2, AT2, H2, HA2 of A2
	$78 \leq \text{som} \leq 83$	bespreekmarge HT2, H2 of HA2
	som ≤ 77	bespreekmarge M2, H2 of HT2

De som is gebaseerd op 12 vakken in HVT1 en VT1.

Opmerkingen

Bij 2 of meer tekorten wordt gehandeld alsof de som ≤ 77 in de HVT-klas of in de VT-klas.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel, dit geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de bespreekmarge voor afstroom.

Doubleren is alleen een optie als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling een goede kans heeft om de opleiding daarna succesvol af te ronden. Indien een leerling tweemaal doubleert in dezelfde jaarlaag kan de directeur een bindend advies geven over het vervolg.

Technasiumeisen

Indien een leerling aan één of meerdere van de onderstaande eisen niet voldoet, komt hij automatisch in de bespreekmarge terecht. De docentenvergadering beslist na discussie of de leerling verder mag met het vak O&O en dus met het technasium.

- Het eindcijfer voor het vak onderzoek en ontwerpen (O&O) moet een 6 of hoger zijn, **inclusief**

een positief advies van de docent voor O&O (+ of ++) om bevorderd te kunnen worden naar klas 2 technasium.

- De leerling moet een onafgeronde 6,0 of hoger voor wiskunde behaald hebben op zij eindlijst.
- De som van de cijfers voor wiskunde en biologie is 13 punten of meer.

2. Bespreekmarge

Binnen de aangegeven bespreekmarge wordt beslist op grond van de volgende 6 indicatoren:

I de hoeveelheid - ; +/-; +; ++ voor inzicht

Binnen de bespreekmarge wordt gewogen op grond van de beoordeling van inzicht, waarbij - staat voor *“onvoldoende”*, de +/- staat voor *“er is ruimte voor verbetering”*, de + de norm is en de ++ staat voor een leerling die *“excellent”* functioneert op dat gebied.

II uitslagen van onafhankelijke toetsen zoals CITO Volgsysteem VO (afgenomen in klas 1) of NIO (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau).

III afronding van de cijfers voor de eindlijst

Wanneer een leerling in de bespreekmarge terecht komt kijken wij of de leerling voordeel of nadeel van de afronding van de cijfers voor de eindlijst heeft ondervonden. Als dit het geval is, zal dit worden meegewogen bij de bespreking.

IV advies mentor

Factoren die een rol kunnen spelen:

1. persoonlijke omstandigheden van de leerling (bijv. ziekte, gezinsomstandigheden).
2. gegevens over motivatie, faalangst, welbevinden, dyslexie, etc.
3. gedrag, werkhouding, huiswerk, etc.

V projectbeoordeling

De beslissing van de vergadering is bindend.

8.5 Normen voor de overgang van klas 2 HAVO naar klas 3

Definities

De determinatie vindt plaats in twee stappen. Eerst wordt gekeken naar de som van de eindcijfers. Als dat geen uitsluitsel geeft, worden vervolgens de criteria voor de bespreekmarge ingebracht.

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

1. De som van de rapportcijfers

Van de som wordt bij de beslissing als volgt gebruik gemaakt:

bevordering vanuit de 2 ^e klas havo		
HA2	som $\geq$ 104	bevordering A3
	$98 \leq \text{som} \leq 103$	bespreekmarge H3 of A3
	som $\leq$ 97	bevordering H3
H2	som $\geq$ 104	bevordering A3
	$98 \leq \text{som} \leq 103$	bespreekmarge H3 of A3
	$85 \leq \text{som} \leq 97$	bevordering H3
	som $\leq$ 84	bespreekmarge H3 of M3

De som is gebaseerd op 13 vakken in HA2 en H2.

Opmerkingen

Bij 3 of meer tekorten komt de leerling in de bespreekmarge voor afstroom.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de bespreekmarge voor afstroom.

Doubleren is alleen een optie als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling een goede kans heeft om de opleiding daarna succesvol af te ronden. Indien een leerling tweemaal doubleert in dezelfde jaarlaag kan de directeur een bindend advies geven over het vervolg.

2. Bespreekmarge

Binnen de aangegeven bespreekmarge wordt beslist op grond van de volgende 5 indicatoren.

I hoeveelheid - ; +/- ; + ; ++ voor inzicht

Binnen de bespreekmarge wordt gewogen op grond van de beoordeling van inzicht, waarbij - staat voor "onvoldoende", de +/- staat voor "er is ruimte voor verbetering", de + de norm is en de ++ staat voor een

leerling die “excellent” functioneert op dat gebied.

II uitslagen van onafhankelijke toetsen zoals CITO Volgsysteem VO (afgenomen in klas 1 en 2) of NIO (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau).

III afronding van de cijfers voor de eindlijst.

Wanneer een leerling in de bespreekmarge terechtkomt, kijken wij of de leerling voordeel of nadeel van de afronding van de cijfers voor de eindlijst heeft ondervonden. Als dit het geval is, zal dit worden meegewogen bij de bespreking.

IV advies mentor

Factoren die een rol kunnen spelen:

1. persoonlijke omstandigheden van de leerling (bijv. ziekte, gezinsomstandigheden).
2. gegevens over motivatie, faalangst, welbevinden, dyslexie, etc.
3. gedrag, werkhouding, huiswerk, etc.

V projectbeoordeling

De beslissing van de vergadering is bindend.

8.6 Normen voor de overgang van klas 2 HAVO Technasium naar klas 3

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

1. De som van de rapportcijfers

Van de som wordt bij de beslissing als volgt gebruik gemaakt:

	bevordering vanuit de 2 ^e klas havo technasium	
HT2	$\text{som} \geq 104$	bevordering AT3 of A3
	$98 \leq \text{som} \leq 103$	bespreekmarge HT3, AT3, H3 of A3
	$85 \leq \text{som} \leq 97$	bevordering HT3 of H3
	$\text{som} \leq 84$	bespreekmarge M3, HT3 of H3

De som is gebaseerd op 13 vakken in HT2.

Opmerkingen

Bij 3 of meer tekorten komt de leerling in de bespreekmarge voor afstroom.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de bespreekmarge voor afstroom.

Doubleren is alleen een optie als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling een goede kans heeft om de opleiding daarna succesvol af te ronden. Indien een leerling tweemaal doubleert in dezelfde jaarlaag kan de directeur een bindend advies geven over het vervolg.

Technasiumeisen

Indien een leerling aan één of meerdere van de onderstaande eisen niet voldoet, komt hij automatisch in de bespreekmarge terecht.

De docentenvergadering beslist na discussie of de leerling verder mag met het vak O&O en dus met het technasium.

- Het eindcijfer voor het vak onderzoek en ontwerpen (O&O) moet een 6 of hoger zijn, **inclusief** een positief advies van de docent voor O&O (+ of ++) om bevorderd te kunnen worden naar klas 3 technasium.
- De leerling moet een onafgeronde 6 of hoger voor wiskunde behaald hebben op zijn eindlijst.
- Het cijfer voor de vakken wiskunde en natuurkunde moet in afgeronde cijfers 13 of meer punten op de eindlijst bedragen.

8.7 Normen voor de overgang van klas 2 VWO naar klas 3

Definities

De determinatie vindt plaats in twee stappen. Eerst wordt gekeken naar de som van de eindcijfers. Als dat geen uitsluitsel geeft, worden vervolgens de criteria voor de bespreekmarge ingebracht.

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

1. De som van de rapportcijfers

Van de som wordt bij de beslissing als volgt gebruik gemaakt:

	bevordering vanuit de 2^e klas gymnasium (som gebaseerd op 14 vakken)	
G2	som ≥ 91 , Latijn ≥ 6 en Grieks ≥ 6	bevordering G3
	som ≤ 90 of Latijn < 6 of Grieks < 6	bespreekmarge voor G3, A3 of H3
	bevordering vanuit de 2^e klas atheneum (som gebaseerd op 13 vakken)	
A2	som ≥ 84	bevordering A3
	som ≤ 83	bespreekmarge A3 of H3

Opmerkingen

Bij 3 of meer tekorten komt de leerling in de bespreekmarge voor afstroom.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de bespreekmarge voor afstroom.

Doubleren is alleen een optie als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling een goede kans heeft om de opleiding daarna succesvol af te ronden. Indien een leerling tweemaal doubleert in dezelfde jaarlaag kan de directeur een bindend advies geven over het vervolg.

2. Bespreekmarge

Binnen de aangegeven bespreekmarge wordt beslist op grond van de volgende 5 indicatoren.

I hoeveelheid- ; +/-; +; ++ voor inzicht

Binnen de bespreekmarge wordt gewogen op grond van de beoordeling van inzicht waarbij - staat voor "onvoldoende", de +/- staat voor "er is ruimte voor verbetering", de + de norm is en de ++ staat voor een leerling die "excellent" functioneert op dat gebied.

II uitslagen van onafhankelijke toetsen zoals CITO Volgstelsel VO (afgenomen in klas 1 en 2) of NIO (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau).

III afronding van de cijfers voor de eindlijst.

Wanneer een leerling in de bespreekmarge terecht komt, kijken wij of de leerling

voordeel of nadeel van de afronding van de cijfers voor de eindlijst heeft ondervonden. Als dit het geval is, zal dit worden meegewogen bij de bespreking.

IV advies mentor

Factoren die een rol kunnen spelen:

1. persoonlijke omstandigheden van de leerling (bijv. ziekte, gezinsomstandigheden).
2. gegevens over motivatie, faalangst, welbevinden, dyslexie, etc.
3. gedrag, werkhouding, huiswerk, etc.

V projectbeoordeling.

De beslissing van de vergadering is bindend.

8.8 Normen voor de overgang van klas 2 VWO Technasium naar klas 3

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

1. De som van de rapportcijfers

Van de som wordt bij de beslissing als volgt gebruik gemaakt:

	bevordering vanuit de 2^e klas gymnasium technasium	
GT2	som ≥ 91 , Latijn ≥ 6 en Grieks ≥ 6	bevordering GT3 of G3
	som ≤ 90 of Latijn < 6 of Grieks < 6	bespreekmarge voor GT3, AT3, HT3, G3, A3 of H3

som is gebaseerd op 14 vakken in GT2.

	bevordering vanuit de 2^e klas atheneum technasium	
AT2	som ≥ 84	bevordering AT3 of A3
	som ≤ 83	bespreekmarge AT3, HT3, A3 of H3

De som is gebaseerd op 13 vakken in AT2.

Opmerkingen

Bij 3 of meer tekorten komt de leerling in de bespreekmarge voor afstroom.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de bespreekmarge voor afstroom.

Doubleren is alleen een optie als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling een goede kans heeft om de opleiding daarna succesvol af te ronden. Indien een leerling tweemaal doubleert in dezelfde jaarlaag kan de directeur een bindend advies geven over het vervolg.

Technasiumeisen

Indien een leerling aan één of meerdere van de onderstaande eisen niet voldoet, komt hij automatisch in de bespreekmarge terecht.

De docentenvergadering beslist na discussie of de leerling verder mag met het vak O&O en dus met het technasium.

- Het eindcijfer voor het vak onderzoek en ontwerpen (O&O) moet een 6 of hoger zijn, **inclusief** een positief advies van de docent voor O&O (+ of ++) om bevorderd te kunnen worden naar klas 3 technasium.
- De leerling moet een onafgeronde 6 of hoger voor wiskunde behaald hebben op zijn eindlijst.
- Het cijfer voor de vakken wiskunde en natuurkunde moet in afgeronde cijfers 13 of meer punten op de eindlijst bedragen.

Maatwerk

De docentenvergadering beslist of de leerling in aanmerking kan komen voor het volgen van AT 2 met een maatwerktraject Frans in klas 3.

2. Bespreekmarge

Binnen de aangegeven bespreekmarge wordt beslist op grond van de volgende 5 indicatoren.

I de hoeveelheid - ; +/-; +; ++ voor inzicht

Binnen de bespreekmarge wordt beslist op grond van de beoordeling van inzicht, waarbij - staat voor "onvoldoende", de +/- staat voor "er is ruimte voor verbetering", de + de norm is en de ++ staat voor een leerling die "excellent" functioneert op dat gebied.

II uitslagen van onafhankelijke toetsen zoals CITO Volgsysteem VO (afgenomen in klas 1 en 2) of NIO (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau).

III afronding van de cijfers voor de eindlijst.

Wanneer een leerling in de bespreekmarge terechtkomt, kijken wij of de leerling voordeel of nadeel van de afronding van de cijfers voor de eindlijst heeft ondervonden. Als dit het geval is, zal dit worden meegewogen bij de bespreking.

IV advies mentor

Factoren die een rol kunnen spelen:

1. persoonlijke omstandigheden van de leerling (bijv. ziekte, gezinsomstandigheden).
2. gegevens over motivatie, faalangst, welbevinden, dyslexie, etc.
3. gedrag, werkhouding, huiswerk, etc.

V projectbeoordeling

De beslissing van de vergadering is bindend.

8.9 Normen voor de overgang van klas 3 HAVO naar klas 4

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

Om bevorderd te worden naar havo 4 met het gewenste profiel en de gewenste keuzevakken moet een leerling aan twee eisen voldoen:

1. De algemene puntennorm
Hier wordt gekeken naar de som van de afgeronde cijfers en naar het aantal tekorten. Bij een te groot aantal tekorten (6 of meer), of als de som van de punten lager dan 89 is, kan de leerling niet bevorderd worden.
2. De aanvullende eisen
Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke profiel- en vakkenkeuze.

1. De algemene puntennorm

A	som ≥ 97 en aantal tekorten is 4 of minder	Havo 4
	$89 \leq \text{som} \leq 96$ en aantal tekorten is 2 of minder	
B	som ≥ 97 en aantal tekorten is 5	Havo 3 of Havo 4 (bespreking)
	$89 \leq \text{som} \leq 96$ en aantal tekorten is 3, 4 of 5	
C	som ≤ 88 of aantal tekorten is 6 of meer	Havo 3

De som is gebaseerd op 15 vakken in havo 3.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers, maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de besprekingsmarge voor afstroom.

2. Aanvullende eisen

Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke vakkenkeuze.

1. Er mogen geen tekorten in de keuzevakken zijn; dit geldt voor zowel het profieldeel als het vrije deel.
2. Voor de (kern)vakken Nederlands, Engels, wiskunde geldt het volgende:
 - in de combinatie van deze vakken mag maximaal één 5 als eindcijfer zitten.
3. Voor de keuze ten aanzien van het vak wiskunde geldt het volgende:
 - keuze van het vak wiskunde A: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
 - keuze van het vak wiskunde B: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 7.
4. Voor de keuze ten aanzien van het vak NLT geldt het volgende:

- in de vakkencombinatie natuurkunde, scheikunde, biologie mag maximaal één eindcijfer 5 zitten.
 - het gemiddelde van de vakkencombinatie natuurkunde, scheikunde, biologie moet gemiddeld minimaal een eindcijfer 6 zijn.
5. Voor de keuze ten aanzien van het vak bedrijfseconomie geldt het volgende:
- het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
 - het eindcijfer voor economie is minimaal 6.
6. Voor het profielvak of de keuze ten aanzien van het vak biologie geldt het volgende:
- het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
 - voor biologie als keuzevak geldt aanvullende eis 1.

3. Bespreekmarge

In de bespreekmarge worden argumenten ontleend aan o.m.

- gegevens over inzicht en motivatie,
- eventuele CITO resultaten,
- resultaat van het project,
- afronding van de cijfers voor de eindlijst. Wanneer een leerling in de bespreekmarge terecht komt kijken wij of de leerling voordeel of nadeel van de afronding van de cijfers voor de eindlijst heeft ondervonden. Als dit het geval is, zal dit worden meegewogen bij de bespreking.

4. De beslissing van de vergadering is bindend.

5. Afstroom

De vergadering kan een niet-verplichtend advies afgeven voor afstroom. Afstroom is doubleren in havo 3 wanneer er nog niet gedoubleerd is op het CLD of afstroom naar mavo 3. Middels een sollicitatieprocedure is het mogelijk om door te stromen naar mavo 4, afhankelijk van het aantal plekken op het CLD locatie Hof van Delft. In mavo 4 zal er een inhaaltraject gevolgd worden tot de kerst met de stof van mavo 3 naast het reguliere programma van mavo 4. Gezien de belasting van dit programma wordt er tijdens de sollicitatieprocedure een inschatting gemaakt naar de haalbaarheid voor de leerling.

8.10 Normen voor de overgang van klas 3 HAVO Technasium naar klas 4

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

Om bevorderd te worden naar havo 4 met het gewenste profiel en de gewenste keuzevakken moet een leerling aan twee eisen voldoen:

1. De algemene puntennorm
Hier wordt gekeken naar de som van de afgeronde cijfers en naar het aantal tekorten. Bij een te groot aantal tekorten (6 of meer), of als de som van de punten lager dan 83 is, kan de leerling niet bevorderd worden.
2. De aanvullende eisen
Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke profiel- en vakkenkeuze.

De algemene puntennorm

A	som ≥ 91 en aantal tekorten is 4 of minder	Havo 4
	$83 \leq \text{som} \leq 90$ en aantal tekorten is 2 of minder	
B	som ≥ 91 en aantal tekorten is 5	Havo 3 of Havo 4 (bespreking)
	$83 \leq \text{som} \leq 90$ en aantal tekorten is 3, 4 of 5	
C	som ≤ 82 of aantal tekorten is 6 of meer	Havo 3

De som is gebaseerd op 14 vakken in havo technasium 3.

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers, maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de besprekingsmarge voor afstroom.

1. Aanvullende eisen

Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke vakkenkeuze.

a. Voor de keuze t.a.v. het vak O&O (technasium) geldt:

- het eindcijfer voor het vak onderzoek en ontwerpen (O&O) moet minimaal een 6 of hoger zijn, **inclusief** een positief advies van de docent voor O&O (+ of ++)
- de leerling moet een onafgeronde 6,0 of hoger voor wiskunde behaald hebben op zijn eindlijst.
- de som van de cijfers voor wiskunde, biologie, natuurkunde en scheikunde is minimaal 26 punten.
- Het vak O&O kan alleen gekozen worden in combinatie met een natuurprofiel.

Indien een leerling niet aan één of meerdere van de bovenstaande eisen voor het vak O&O voldoet,

komt hij automatisch in de bespreekmarge terecht. De docentenvergadering beslist na discussie of de leerling verder mag met het vak O&O en het technasium.

- b.** Er mogen geen tekorten in de keuzevakken zijn; dit geldt voor zowel het profieldeel als het vrije deel.
- c.** Voor de vakken Nederlands, Engels, wiskunde geldt het volgende:
in de combinatie van deze vakken mag maximaal één 5 als eindcijfer zitten.
- d.** Voor de keuze ten aanzien van het vak wiskunde geldt het volgende:
keuze van het vak wiskunde A: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
keuze van het vak wiskunde B: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 7.
- e.** Voor de keuze ten aanzien van het vak bedrijfseconomie geldt het volgende:
het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
het eindcijfer voor economie is minimaal 6.
- f.** Voor de keuze ten aanzien van het vak NLT geldt het volgende:
in de vakkencombinatie natuurkunde, scheikunde, biologie mag minimaal één eindcijfer 5 zitten.
Het gemiddelde van de vakkencombinatie natuurkunde, scheikunde, biologie moet gemiddeld minimaal een eindcijfer 6 zijn.

2. Bespreekmarge

In de bespreekmarge worden argumenten ontleend aan o.m.

- gegevens over inzicht en motivatie,
- eventuele CITO resultaten,
- resultaat van het project,
- afronding van de cijfers voor de eindlijst. Wanneer een leerling in de bespreekmarge terecht komt kijken wij of de leerling voordeel of nadeel van de afronding van de cijfers voor de eindlijst heeft ondervonden. Als dit het geval is, zal dit worden meegewogen bij de bespreking.

3. De beslissing van de vergadering is bindend.

4. Afstroom

De vergadering kan een niet-verplichtend advies afgeven voor afstroom. Afstroom is doubleren in havo 3 wanneer er nog niet gedoubleerd is op het CLD of afstroom naar mavo 3. Middels een sollicitatieprocedure is het mogelijk om door te stromen naar mavo 4, afhankelijk van het aantal plekken op het CLD locatie Hof van Delft. In mavo 4 zal er een inhaaltraject gevolgd worden tot de kerst met de stof van mavo 3 naast het reguliere programma van mavo 4. Gezien de belasting van dit programma wordt er tijdens de sollicitatieprocedure een inschatting gemaakt naar de haalbaarheid voor de leerling.

8.11 Normen voor de overgang van klas 3 GYMNASIUM(-TECHNASIUM) naar klas 4

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

Om bevorderd te worden naar vwo 4 in de gewenste stroom en met de gewenste vakken moet een leerling aan twee eisen voldoen:

1. De algemene puntennorm.
Hier wordt gekeken naar de som van de afgeronde cijfers en naar het aantal tekorten. Bij een te groot aantal tekorten (6 of meer), of als de som van de punten lager dan 95 is, kan de leerling niet bevorderd worden.
2. De aanvullende eisen.
Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de bespreekmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke stroom- en vakkenkeuze.

1. De algemene puntennorm

A	som ≥ 96 en aantal tekorten is 2 of minder	VWO 4
B	som = 96 en/of aantal tekorten is 3, 4 of 5 en/of het aantal tekorten in de kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde) is 2 of meer	VWO 3 of 4 (bespreking)
C	som ≤ 95 of aantal tekorten is 6 of meer	VWO 3

De som is gebaseerd op 16 vakken in gymnasium/gymnasiumtechnasium 3.

Opmerkingen

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de bespreekmarge voor afstroom.

Gymnasium en Gymnasium-Technasium hebben evenveel vakken. Gymnasium-Technasium leerlingen hebben een klassieke taal (Grieks of Latijn) en O&O. Gymnasium leerlingen hebben beide klassieke talen. Daarom geldt dezelfde puntennorm voor beide groepen.

2 Aanvullende eisen Gymnasium

Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de bespreekmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke vakkenkeuze.

- a. Voor de keuze van de gekozen klassieke taal geldt:
het eindcijfer is minimaal 6.
- b. Voor de keuze van de 2^e moderne vreemde taal geldt:
het eindcijfer is minimaal 6.

- c. Bij de keuze van de N-stroom geldt:
binnen de vakken scheikunde, biologie, natuurkunde mag max. 1 tekort behaald zijn.
- d. Bij de keuze van de M-stroom geldt:
binnen de vakken geschiedenis, economie mag max.1 tekort behaald zijn.
- e. Voor de keuze ten aanzien van het vak wiskunde geldt het volgende:
keuze van het vak wiskunde B: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 7.
keuze van de N-stroom: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
- f. Voor een vak dat gekozen is als keuzevak, en dat gevolgd is in klas 3, geldt:
het eindcijfer is minimaal 6.

Aanvullende eisen Gymnasium-Technasium

Bovenstaande aanvullende gymnasium eisen gelden en voor de keuze tav van het vak O&O gelden de volgende eisen:

- Het eindcijfer voor het vak onderzoek en ontwerpen (O&O) moet minimaal een 6 of hoger zijn **inclusief** een positief advies van de docent voor O&O (+ of ++) om bevorderd te kunnen worden naar klas 4 vwo technasium.
- De leerling moet een onafgeronde 6 voor wiskunde behaald hebben op zijn eindlijst.
- De som van de cijfers voor wiskunde, biologie, natuurkunde en scheikunde is minimaal 26 punten.
- Het vak O&O kan alleen gekozen worden in combinatie met de natuurstroom.

3 Bespreekmarge

In de bespreekmarge worden argumenten ontleend aan o.m.

- gegevens over inzicht en motivatie,
- eventuele CITO resultaten,
- resultaat van het project.

4 De beslissing van de vergadering is bindend.

5 Doorstroom H4

De vergadering kan een niet-verplichtend advies afgeven voor doorstroom H4.

Om in aanmerking te komen voor een advies van G3 naar H4 moet de leerling ten minste voldoen aan het volgende:

- De op 1 decimaal afgeronde eindcijfers in G3 worden omgerekend naar cijfers op H-niveau volgens de volgende formule: $H = (0,8 \times G) + 2$.
- De nieuw berekende cijfers worden afgerond op een geheel cijfer.
- Het totaal aantal punten wordt verminderd met gemiddeld 6 punten per vak omdat er op de Havo minder vakken zijn.
- De normen voor de bevordering in H3 zijn verder van toepassing.

8.12 Normen voor de overgang van klas 3 ATHENEUM naar klas 4

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

Om bevorderd te worden naar atheneum 4 in de gewenste stroom en met de gewenste vakken moet een leerling aan twee eisen voldoen:

1. De algemene puntennorm
Hier wordt gekeken naar de som van de afgeronde cijfers en naar het aantal tekorten. Bij een te groot aantal tekorten (6 of meer), of als de som van de punten lager dan 83 is, kan de leerling niet bevorderd worden.
2. De aanvullende eisen
Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke stroom- en vakkenkeuze.

1. Algemene puntennorm

A	som ≥ 84 en aantal tekorten is 2 of minder	VWO 4
B	som = 83 of aantal tekorten is 3, 4 of 5 en/of het aantal tekorten in de kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde) is 2 of meer	VWO 3 of 4 (bespreking)
C	som ≤ 82 of aantal tekorten is 6 of meer	VWO 3

De som is gebaseerd op 14 vakken in atheneum 3.

Opmerkingen

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de besprekingsmarge voor afstroom.

2. Aanvullende eisen

Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke vakkenkeuze.

- a. Voor de keuze van de 2e moderne vreemde taal geldt: het eindcijfer is minimaal 6.
- b. Bij de keuze van de N-stroom geldt:
binnen de vakken scheikunde, biologie, natuurkunde mag max. 1 tekort behaald zijn.
- c. Bij de keuze van de M-stroom geldt:
binnen de vakken geschiedenis, economie mag max.1 tekort behaald zijn.
- d. Voor de keuze ten aanzien van het vak wiskunde geldt het volgende:

- keuze van het vak wiskunde B: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 7.
keuze van de N-stroom: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
- e. Voor een vak dat gekozen is als keuzevak, en dat gevolgd is in klas 3, geldt: het eindcijfer is minimaal 6.

3. Bespreekmarge

In de bespreekmarge worden argumenten ontleend aan o.m.

- gegevens over inzicht en motivatie,
- eventuele CITO resultaten,
- resultaat van het project.

4. De beslissing van de vergadering is bindend.

5. Doorstroom H4

De vergadering kan een niet-verplichtend advies afgeven voor doorstroom H4.

Om in aanmerking te komen voor een advies van A3 naar H4 moet de leerling ten minste voldoen aan het volgende:

- op 1 decimaal afgeronde eindcijfers in A3 worden omgerekend naar cijfers op H-niveau volgens de volgende formule: $H = (0,8 \times A) + 2$.
- de nieuw berekende cijfers worden afgerond op een geheel cijfer.
- het totaal aantal punten wordt vermeerderd met 6. (Dit doen we omdat leerlingen in H3 een vak meer hebben.)
- de normen voor de bevordering in H3 zijn verder van toepassing.

8.13 Normen voor de overgang van klas 3 ATHENEUM Technasium naar klas 4

Definities

1. *Som*: het totaal van de eindcijfers (afhankelijk van het aantal gegeven vakken).
2. *Tekort*: een 5 geldt als 1 tekort, een 4 of een 3 als 2 tekorten.
3. *Bevordering*: een bindende uitspraak van de vergadering die aangeeft het hoogste niveau waarop de leerling kan plaatsnemen; het staat de leerling vrij een lager niveau te kiezen.

Om bevorderd te worden naar atheneum 4 in de gewenste stroom en met de gewenste vakken moet een leerling aan twee eisen voldoen:

1. De algemene puntennorm.
Hier wordt gekeken naar de som van de afgeronde cijfers en naar het aantal tekorten. Bij een te groot aantal tekorten (6 of meer), of als de som van de punten lager dan 83 is, kan de leerling niet bevorderd worden.
2. De aanvullende eisen.
Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke stroom- en vakkenkeuze.

1. Algemene puntennorm

A	som ≥ 84 en aantal tekorten is 2 of minder	VWO 4
B	som = 83 of aantal tekorten is 3, 4 of 5 en/of het aantal tekorten in de kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde) is 2 of meer	VWO 3 of 4 (bespreking)
C	som ≤ 82 of aantal tekorten is 6 of meer	VWO 3

De som is gebaseerd op 14 vakken in atheneum technasium 3.

Opmerkingen

Het vak lichamelijke opvoeding (bewegingsonderwijs) geeft geen cijfers maar is een handelingsdeel d.w.z. geeft aan of een leerling het vak met een voldoende of onvoldoende resultaat heeft gevolgd. Heeft een leerling onvoldoende voldaan aan de gestelde eisen, dan komt de leerling automatisch terecht in de besprekingsmarge voor afstroom.

2. Aanvullende eisen

Indien aan een of meer van de onderstaande eisen niet is voldaan, dan komt de leerling in de besprekingsmarge. De docentenvergadering beslist na een discussie over de overgang en de mogelijke vakkenkeuze.

a. Voor de keuze t.a.v. het technasium met het vak O&O

Het eindcijfer voor het vak onderzoek en ontwerpen (O&O) moet minimaal een 6 of hoger zijn **inclusief** een positief advies van de docent voor O&O (+ of ++) om bevorderd te kunnen worden naar klas 4 vwo technasium.

De leerling moet een onafgeronde 6 voor wiskunde behaald hebben op zijn eindlijst.

De som van de cijfers voor wiskunde, biologie, natuurkunde en scheikunde is minimaal 26

punten.

Het vak O&O kan alleen gekozen worden in combinatie met de natuurstroom.

- b. Voor de keuze van de 2^e moderne vreemde taal Duits geldt: het eindcijfer is minimaal 6. Leerlingen die maatwerk gevolgd hebben voor Frans en dit willen kiezen in de bovenbouw, geldt dat het resultaat op de eindlijst minimaal een 6 moet zijn.
- c. Voor de keuze ten aanzien van het vak wiskunde geldt het volgende: keuze van het vak wiskunde B: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 7. Keuze van de N-stroom: het eindcijfer voor wiskunde is minimaal 6.
- d. Bij de keuze van de N-stroom geldt: binnen de vakken scheikunde, biologie, natuurkunde mag max. 1 tekort behaald zijn.
- e. Bij de keuze van de M-stroom geldt: binnen de vakken geschiedenis, aardrijkskunde, economie mag max.1 tekort behaald zijn.
- f. Voor een vak dat gekozen is als keuzevak, en dat gevolgd is in klas 3, geldt: het eindcijfer is minimaal 6.

3. **Bespreekmarge**

In de bespreekmarge worden argumenten ontleend aan o.m.

- gegevens over inzicht en motivatie,
- eventuele CITO resultaten,
- resultaat van het project.

4. **De beslissing van de vergadering is bindend.**

5. **Afstroom**

De vergadering kan een niet-verplichtend advies afgeven voor afstroom.

Om in aanmerking te komen voor een advies van A3 naar H4 moet de leerling ten minste voldoen aan het volgende:

- op 1 decimaal afgeronde eindcijfers in A3 worden omgerekend naar cijfers op H-niveau volgens de volgende formule: $H = (0,8 \times A) + 2$.
- de nieuw berekende cijfers worden afgerond op een geheel cijfer.
- het totaal aantal punten wordt vermeerderd met 6.
(Dit doen we omdat leerlingen in H3 een vak meer hebben.)
- de normen voor de bevordering in H3 zijn verder van toepassing.